

F Kousek za Gummenen zastavil vůz prudce před benzínovou stanicí. Přistoupil k nim muž a chtěl je obsloužit.

„Policie,“ řekl Tschanz. „Potřebujeme informaci.“

F Nejasně rozeznali zvědavý a trochu vyděšený obličej, který se nahnul do vozu.

„Nezastavil u vás před dvěma dny automobilista, který svému vozu říkal Modrý Charón?“

D Muž zavrtěl udiveně hlavou a Tschanz jel dále: „Zeptáme se u dalšího.“

Na kerzerské benzínové stanici také nic nevěděli.

Bärlach bručel: „Holý nesmysl, co tu tropíte.“

j Nedaleko Erlachu měl Tschanz štěstí. Ten prý tu byl v pondělí večer, řekli mu.

d „Vidíte,“ mínil Tschanz, když u Landeronu zatáčeli na silnici Neuenburg-Biel, „teď víme, že Schmied jel v pondělí večer přes Kerzers-Ins.“

„Jste si tím jist?“ zeptal se komisař.

vyp „Poskytl jsem vám nezvratný důkaz.“

N „Ano, nezvratný důkaz. Ale co je nám to platné, Tschanzi?“ vyzvídal Bärlach.

p „To už je jednou tak. Všecko, co víme, nám pomáhá dále,“ zněla jeh Tschanzova odpověď.

I „To máte zas jednou pravdu,“ poznamenal stařík a vyhlížel na na Biellerské jezero. Přestalo pršet. Za Neuvevillem se jezero vynořilo z mlžných cárů. Projížděli Ligerzem. Tschanz jel pomalu a hledal odbočku do Lamboingu.

Pro Vůz teď šplhal do vinic. Bärlach otevřel okno a shlížel na jezero. Nad Petrským ostrovem vysvitlo několik hvězd. Ve vodě se zrcadlila světla a po jezeru se řítily motorové čluny. Pozdě v tuhle roční dobu, pomyslel si Bärlach. Před nimi v hloubce byl Twann a za nimi Ligerz.

Vš Projeli zatáčkou a přijížděli teď k lesu, který vytušili v noční tmě. Tschanz jako by trochu zneklidněl a mínil, že tahle cesta vede třeba jen do Schernelzu. Když se před nimi objevil muž, zastavil: „Jedeme dobře do Lamboingu?“

„Jen pořád dál a u řady bílých domků na kraji lesa doprava do lesa,“ odpověděl muž, jenž vězel v kožené kazajce a pískal na bílého černohlavého psíka, který poskakoval v kuželích světlometů.

So „Pojď, Ping-Pingu!“

k Vyjeli z vinic a brzy se octli v lese. Jedle se jim sunuly v ústrety, nekonečná sloupová v světle. Silnice byla úzká a špatná, tu a tam

šlehla do oken větev. Vpravo od nich byl strmý svah. Tschanz jel tak pomalu, že v hloubce slyšeli hukot vody.

„Roklina twannského potoka,“ prohlásil Tschanz. „Na protější straně vede silnice od Twannu.“

Vlevo sestupovaly do noci skály a pokaždé bíle zasvítily. Jinak bylo vše tmavé, neboť bylo teprve novoluní. Cesta už nestoupala a potok teď šuměl podél nich. Zahнули doleva a přešli most. Před nimi byla silnice. Silnice z Twannu do Lamboingu. Tschanz zastavil.

Vypnul světla a byli v úplné tmě.

„Co teď?“ pravil Bärlach.

„Teď počkáme. Je za pět minut tři čtvrtě na osm.“

Jak tak čekali a blížila se osmá, ale nic se nedělo, řekl Bärlach, že je teď na čase, aby se dozvěděl od Tschanze, co hodlá počít.

„Nic přesně vypočteného, komisaři. Tak daleko jsem ve Schmiedově případu nedospěl, a také vy přece ještě tápete v temnotách, i když máte podezření. Dnes sázím všecko na možnost, že tenhle večer se na místě, kde byl ve středu Schmied, sejde společnost, a že tam někteří pojedou vozem; neboť společnost, do níž se v dnešní době obléká frak, je jistě dost početná. To je ovšem jen domněnka, komisaři Bärlachu, ale domněnky v našem povolání jsou na to, aby se za nimi šlo.“

Pátrání o Schmiedově pobytu v Tessenbergu, jež zahájila policie v Bielu, Neuenstadtu, Twannu a Lamboingu, nevedlo prý k ničemu, podotkl dosti skepticky komisař na úvahy svého podřízeného.

Schmied že padl prostě za obětí vrahovi, který je zřejmě šikovnější než bielská a neuenstadtská policie, odvětil Tschanz.

Bärlach zabručel, odkud že to ví?

„Nikoho nepodezřívám,“ řekl Tschanz. „Ale mám respekt před člověkem, který Schmieda zabil; pokud je zde respekt na místě.“

Bärlach nehybně poslouchal s pozdviženými rameny: „A vy, Tschanz, chcete chytit toho muže, před nímž máte respekt?“

„Doufám, komisaři.“

Opět mlčeli a čekali.

Tu se rozjasnil les směrem od Twannu. Zalilo je oslnivé světlo reflektoru. Kolem nich projela limuzína do Lamboingu a zmizela v noci.

F Tschanz spustil motor. Objevily se dva další automobily, velké tmavé vozy plné lidí. Tschanz jel za nimi.

F Les končil. Minuli restauraci, na jejíž vývěsní štít dopadala zář z otevřených dveří, selská stavení, a před nimi svítilo koncové světlo posledního vozu.

D Dojeli na širokou planinu Tessenbergu. Obloha byla vymetená, obrovitě plála na nebi zapadající Vega, vycházející Capella, Aldebaran a ohnivý plamen Jupitera.

Silnice se stočila k severu a před nimi se rýsovaly tmavé obrysy Spitzbergu a Chasseralu, na jejichž úpatí blikalo pár světel, vesnice Lamboing, Diesse a Nods.

j Vtom vozy před nimi zahrnuly doleva na polní cestu a Tschanz zastavil. Stáhl okno, aby se mohl vyklonit. Venku v poli nejasně rozeznávali dům obklopený topoly, jehož vchod byl osvětlen a před nímž vozy zastavily. Zalétly k nim hlasy, pak se všechno nahrnulo do domu a zavládlo ticho. Světlo nad vchodem zhaslo. „Nikoho už nečekají,“ řekl Tschanz.

c Bärlach vystoupil a vdechoval studený noční vzduch. Dělal mu to dobře a díval se, jak Tschanz zajíždí přes pravý okraj silnice napůl na louku, neboť cesta do Lamboingu byla úzká. Poté vystoupil také Tschanz a přidal se ke komisaři. Kráčeli polní cestou k domu v polích. Půda byla blátivá a utvořily se kaluže, také zde přšelo.

vyj Pak dorazili k nízké zídce, ale branka, která ji dělila, byla zamčená. Rezavé železné tyče čněly nad zídku, přes niž se dívali na dům.

N Zahrada byla pustá a mezi topoly stály jako obrovitá zvířata limuzíny; nikde nebylo vidět světlo. Všecko budilo dojem opuštěnosti.

F jež V temnotě nejasně rozeznali, že uprostřed mřížové branky je připevněn štítek. Na jednom místě se tabulka zřejmě uvolnila; visela nakřivo. Tschanz rozsvítil baterku, kterou si vzal z vozu: na štítku bylo napsáno velké G.

I Opět stanuli ve tmě. „Vidíte,“ řekl Tschanz, „moje domněnka byla správná. Střílel jsem pánubohu do oken a strefil jsem se do štítku.“ A pak poprosil spokojeně: „Teď mi dejte doutník, komisaři, zasloužil jsem si ho.“

na Bärlach mu jeden nabídl. „Musíme ovšem ještě zjistit, co to G znamená.“

Pro „To není problém: Gastmann.“

o „Jak to?“

„Koukl jsem do telefonního seznamu. V Lamboingu jsou jenom dvě géčka.“

Bärlach se zaraženě zasmál, ale pak řekl:

„Nemohlo by to být také to druhé G?“

„Ne, to je žandarmerie. Nebo myslíte, že by četník mohl mít něco společného s vraždou?“

„Všecko je možné, Tschanzi,“ odpověděl stařík.

A Tschanz škrtl sirkou, měl však co dělat, aby si v silném větru, který teď vztekle lomcoval topoly, doutník zapálil.

On že nechápe, podívoval se Bärlach, proč policie v Lamboingu, Diesse a Ligniére na tohohle Gastmanna nepřišla, jeho dům stojí přece v širém poli, přímo před očima Lamboingu, a večírek se tu vůbec nedá zatajit, ba přímo budí pozornost, zejména v takovém malém jurském hnízdě.

Tschanz odpověděl, že si to také ještě nedovede vysvětlit. Načež se rozhodli dům obejít. Rozdělili se; každý šel jinou stranou.

Tschanz zmizel v noci a Bärlach osaměl. Šel doprava. Zvedl si límec, neboť ho mrazilo. Opět cítil těžký tlak v žaludku, prudké bodání, a na čele mu vyvstal studený pot. Kráčel podél zdi, která se stáčela doprava. Dům byl stále pohroužen v naprosté temnotě.

Opět se zastavil a opřel se o zeď. Na kraji lesa spatřil světla Lamboingu, poté kráčel dále. Zeď znovu změnila směr, tentokrát na západ. Zadní strana domu byla osvětlena, z řady oken v prvním patře proudilo jasné světlo. Zasluchl tóny klavíru, a když se zaposlouchal, poznal, že někdo hraje Bacha.

Kráčel dále. Odhadoval, že teď musí narazit na Tschanze, a napjatě hleděl na světlem ozářené pole, příliš pozdě však postřehl, že několik kroků od něho stojí jakési zvíře.

Bärlach se vyznal ve zvířatech, ale takovou obrovskou obludu ještě nikdy neviděl. Ačkoliv mu unikaly podrobnosti a rozeznával jen siluetu, která se odrážela od jasné plochy země, vypadala bestie tak příšerně, že se Bärlach ani nepohnul. Viděl, jak zvíře pomalu, jakoby náhodou, otočilo hlavu a zíralo na něho. Kulaté oči hleděly jako dvě jasné, ale prázdné plošky.

Nečekané setkání, obrovitě zvíře a jeho podivný zjev ho ochromily. Zachoval sice chladnou rozvahu, zapomněl však, že je nutno

jednat. Díval se na zvíře nebojácně, ale jakoby uhranut. Tak ho zlo vždy znovu zasahovalo svým kouzlem, velká záhada, jež znovu a znovu vybízela k rozluštění.

Stařík ani nehlesl a nevykřikl děsem, když se pes náhle vymrštil, obrovitý stín, který se na něho vrhl, rozvášněná obluda plná síly a krvelačnosti, takže ho váha nesmyslně zuřící bestie povalila, taktak, že na ochranu nastavil levou paži před hrdlo, tolik mu to vše připadalo přirozené a odpovídající zákonitosti tohoto světa.

Ale dříve ještě než mohlo zvíře rozdrtit paži, jež mu vězela v chrťanu, zaslechl prásknutí výstřelu; tělo nad ním se zhroutilo a teplá krev mu skropila ruku. Pes byl mrtev. Potvora ho těžce zalehla a Bärlach po ní přešel rukou, po její hebké, navlhle srsti. Ztěžka a roztrášen se zdvihl a utíral si ruku o řídkou trávu. Tschanz se blížil a v chůzi schovával revolver do kapsy kabátu.

„Nejste raněn, komisaři?“ zeptal se a hleděl podezíravě na jeho roztrhaný levý rukáv.

„Ani trochu. Potvora to nestačila prokousnout.“

Tschanz se sklonil a otočil zvířeti hlavu proti světlu, jež matnělo v mrtvých očích.

„Zuby jako dravec,“ řekl a zachvěl se, „ta potvora by vás roztrhala, komisaři.“

„Zachránil jste mi život, Tschanzi.“

Ten se ještě zeptal: „Copak u sebe nikdy nenesíte zbraň?“

Bärlach se dotkl nohou nehybné hmoty před sebou. „Málokdy, Tschanzi,“ odpověděl a oba mlčeli.

Mrtvý pes ležel na holé, špinavé zemi; hleděli na něho. U nohou se jim šířila velká černá kaluž; krev vytékající jako tmavý proud lávy z tlamy zvířete.

Když opět vzhledli, naskytl se jim změněný obraz. Hudba utichla, osvětlená okna byla dokořán a vykláněli se z nich lidé ve večerních úborech. Bärlach a Tschanz na sebe pohlédli, neboť jim bylo trapné stát tam skoro jako před tribunálem a to kdesi v bohopusté Juře, v kraji, kde lišky dávají dobrou noc, jak si komisař zlostně pomyslel.

V prostředním z pěti oken stál jeden muž, stranou od ostatních, a nezvyklým, pronikavým hlasem volal, co že to tam tropí.

„Policie,“ odpověděl Bärlach klidně a dodal, že nutně potřebují hovořit s panem Gastmannem.

Muž odvětil, že se diví, proč je třeba zabíjet psa na to, aby se hovořilo s panem Gastmannem; a ostatně, že teď má chuť a příležitost poslouchat Bacha, načež opět zavřel okno, ale klidnými pohyby a beze spěchu; i předtím nemluvil nijak rozhořčeně, nýbrž spíše

nadmíru lhostejně. Z oken se ozvala směsice hlasů. Slyšeli volání jako „neslýchané“, „co tomu říkáte, pane řediteli?“, „skandální“, „neuvěřitelné, tahle policie, pane vládní rado“. Poté lidé mizeli, okno za oknem se zavíralo a bylo ticho.

Oběma policistům nezbývalo než se vrátit. Před vchodem na přední straně zahradní zidky je kdosi očekával. Byla to osamělá postava, která tam rozčileně pobíhala.

„Rozsviňte rychle,“ pošeptal Bärlach Tschanzovi a v blýskavém paprsku baterky se ukázala tlustá, odulá, nikoliv nevýrazná, spíše poněkud nesouměrná tvář nad elegantním večerním oblekem. Na jedné ruce zajiskřil těžký prsten. Po tichém Bärlachově slově světlo opět zhaslo.

„U čerta, kdo jste, chlape?“ hněval se tlustoch.

„Komisař Bärlach. — Vy jste pan Gastmann?“

„Vládní rada von Schwendi, chlape, plukovník von Schwendi. Hergot, co vás napadá tady střílet?“

„Provádíme pátrání a musíme hovořit s panem Gastmannem, pane vládní rado,“ odpověděl Bärlach klidně.

Vládní rada však nebyl k utišení. Zahromoval: „Vy jste separatista, co?“

Bärlach se rozhodl, že to zkusí s druhým titulem a prohlásil obezřetně, že pan plukovník se mylí, on že s jurskou otázkou nemá nic společného.

Ale dřív než mohl Bärlach pokračovat, rozkatil se plukovník ještě lítěji než vládní rada. Tak teda komunista, konstatoval, hrom a peklo, on že si jako plukovník nedá líbit, aby se střílelo při muzicírování. A že si zakazuje jakoukoliv demonstraci proti západní civilizaci. Jinak že zasáhne švýcarská armáda!

Protože vládní rada byl zřejmě vyveden z míry, musel mu Bärlach srazit tipec.

„Tschanzi, co pan vládní rada říká, nepřijde do protokolu,“ nařídil věcně.

Vládní rada rázem vystřízlivěl.

„Do jakého protokolu, chlape?“

Čoby komisař bernské kriminální policie, vysvětloval Bärlach, vyšetřuje zavraždění policejního poručíka Schmieda. Že je vlastně jeho povinností zaprotokolovat všechno, co rozličné osoby na určité otázky odpoví, ale protože pan — chvíli váhal, který titul teď zvolit — plukovník zřejmě nesprávně hodnotí situaci, nehodlá odpověď vládního rady zaprotokolovat.

Plukovník se vyděsil.

Fri
z
Fra
F
Dür
kt
z
Č
t
jác
do
N
vypr
Nen
pol
jeho
Dü
nast
Prosti
obr
s palč
inté
Všec
vy
p
Sou
k vy
c

„Vy jste od policie,“ řekl, „to je něco jiného.“

A že se omlouvá, pokračoval, dnes v poledne prý obědval na tureckém velvyslanectví, odpoledne byl zvolen předsedou sdružení plukovníků „Dům u švýcarského kordu“, poté musel vypít „čestný podvečerní doušek“ helvetských štamgastů, ke všemu odpoledne byla mimořádná schůze stranické frakce, k níž patří, a teď tenhle večírek u Gastmanna s nějakým světoznámým pianistou. Že je k smrti unaven.

Zda by nebylo možné hovořit s panem Gastmannem, zeptal se Bärlach ještě jednou.

„Co vlastně chcete od Gastmanna?“ odpověděl von Schwendi. „Co ten má společného se zavražděným policejním poručíkem?“

„Schmied byl minulou středu jeho hostem a na zpáteční cestě byl u Twannu zavražděn.“

„Tady to máme, to svinstvo,“ řekl vládní rada. „Ale Gastmann taky sezve kdekoho a pak jsou z toho takové maléry.“

Načež se odmlčel a jako by přemýšlel.

„Jsem Gastmannův právník,“ pokračoval konečně. „Proč jste přišli jako z udělání tuhle noc? Mohli jste přece aspoň zatelefono-
novat.“

Bärlach mu vysvětlil, že teprve teď odhalili, jak se to má s Gastmannem.

Plukovníka to však ještě neuspokojilo.

„A co ta věc s tím psem?“

„Přepadl mě a Tschanz po něm musel střílet.“

„Pak je to v pořádku,“ řekl von Schwendi přátelsky. „Gastmann vás teď opravdu nepřijme; také policie musí někdy brát ohled na společenské zvyklosti. Zítra zajdu k vám do kanceláře a ještě dnes promluvím rychle s Gastmannem. Nemáte náhodou nějakou fotku toho Schmieda?“

Bärlach vyndal z náprsní kapsy fotografii a podal mu ji.

„Děkuji,“ řekl vládní rada. Načež pokývl a zašel do domu.

Nyní stáli Bärlach a Tschanz opět sami před rezavými tyčemi zahradní branky; dům byl jako předtím.

„Proti vládnímu radovi nic nezmůžeme,“ řekl Bärlach, „a když je navíc ještě plukovníkem a právníkem, má v těle tři čerty najednou. A tak tu stojíme s naší krásnou vraždou a nevíme co počít.“

Tschanz mlčel a zdálo se, že přemýšlí. Nakonec řekl: „Je devět hodin, komisaři. Myslím, že bude nejlépe, když zajedeme k lamboinskému strážníkovi a vyptáme se ho na toho Gastmanna.“

„To by šlo,“ odpověděl Bärlach. „To udělejte. Snažte se zjistit,

proč v Lamboingu o Schmiedově návštěvě u Gastmanna nic nevědí. Já si zajdu do malé restaurace na kraji rokle. Musím si spravit žaludek. Počkám tam na vás.“

Vrátili se polní cestou a dorazili k autu. Tschanz odjel a za pár minut byl v Lamboingu.

Našel strážníka v hospodě; seděl tam u jednoho stolu s Cleninem, který přišel z Twannu, dál od venkovanů, neboť zřejmě o čemsi rokovali. Lamboinský strážník byl malý, tlustý a ryšavý. Jmenoval se Jean Pierre Charnel. Tschanz si k nim přisedl a nedůvěra, již oba projevovali ke kolegovi z Bernu, brzy vyprchala. Charnel pouze nerad viděl, že teď místo francouzsky musí mluvit německy, řečí, jež mu valně nešla. Pili bílé a Tschanz je zajídal chlebem a sýrem, pomlčel však o tom, že právě přichází od Gastmannova domu, naopak se zeptal, nemají-li stále ještě žádnou stopu.

„Non,“ řekl Charnel, „žádný stopa po assassin. On a rien trouvé, nenašel vůbec nic.“

A dále řekl, že v tomhle kraji přichází v úvahu jen jeden člověk, jistý pan Gastmann v Rolliersově domě, který koupil a kam přichází vždy spousta hostů. Ten také ve středu pořádal velkou slavnost. Ale Schmied že tam nebyl, Gastmann o tom vůbec nic neví, ba ani jméno nezná. „Schmied n'était pas chez Gastmann, impossible. Naprosto nemožné.“

Tschanz vyslechl tu hatmatilku a odvětil, že se měli zeptat také jiných, kteří toho dne byli rovněž u Gastmanna.

To že učinil, podotkl nyní Clenin, v Schernelzu nad Ligerzem bydlí jakýsi spisovatel, který Gastmanna dobře zná a který ho často navštěvuje, a také ve středu nechyběl. Ani ten o Schmiedovi nic neví, to jméno nikdy neslyšel a nevěří, že by u Gastmanna vůbec kdy býval policista.

„Ták, spisovatel,“ řekl Tschanz a svrátil čelo, „tenhle exemplář si asi budu muset vzít na paškál. Spisovatelé jsou vždycky divní, však já těmhle dvakrát chytrým už přijdu na jejich spády.“

„Co je to zač ten Gastmann, Charneli,“ vyptával se dále.

„Un monsieur très riche,“ odpověděl lamboinský strážník nadšeně. „Peníze jako železo a très noble. On dávat spropitné mojí fiancée“ — a pyšně ukázal na číšnici — „comme un roi, ale ne s úmyslem míti něco spolu. Jamais.“

„Jaképak má zaměstnání?“

„Philosophe.“

„Co tím rozumíte, Charneli?“

„Muž, který moc mysliti a nic nedělati.“

Frie
zi
F
Fra
p
Dürr
kte
z
Či
tv
jád
do
N
vypra
Neni
pon
jeho
Dü
nasta
Prostř
obra
s palč
intel
Všec
vy
ps
Souc
k vy
d

„Musí přece vydělávat peníze?“

Charnel zavrtěl hlavou. „On nevydělává peníze, on má peníze. On platí daně za celou obec Lamboing. To nám stačí, že Gastmann ten nejsympatičtější člověk v celém kanton.“

„Nicméně bude třeba,“ rozhodl Tschanz, „abychom tomu Gastmannovi ještě pořádně sáhli na zoubek. Zítra za ním zajedu.“

„Ale potom pozor na jeho pes,“ varoval Charnel. „Un chien très dangereux.“

Tschanz vstal a poklepal lamboinskému strážníkovi na rameno. „S tím si už poradím.“

Bylo deset hodin, když Tschanz opustil Clenina a Charnela a odjel k restauraci u rokle, kde čekal Bärlach. Zastavil však ještě jednou, tam kde cesta odbočovala ke Gastmannovu domu. Vystoupil a šel pomalu k zahradní brance a pak podél zdi. Dům byl stejný jako předtím, temný a osamělý, obklopen obrovitými topoly, které se kývaly ve větru. Limuziny stále ještě čekaly v parku. Tschanz však nešel kolem domu, nýbrž jenom za roh, odkud přehlédl zadní stranu. Občas se na žlutých okenních sklech obráželi lidé a Tschanz se přitiskl těsně ke zdi, aby ho nespatriili. Vyhlédl na pole. Ale pes už neležel na holé zemi, někdo ho zřejmě odtáhl, jen kaluž krve se černě leskla ve světle oken. Tschanz se vrátil k vozu.

V restauraci u rokle však již Bärlacha nenašel. Odešel pryč z hostince už před půl hodinou a mířil do Twannu, předtím vypil štamprle, hlásila hostinská; zdržel se v hospodě sotva pět minut.

Tschanz uvažoval, co asi stařík podniká, ale dlouho ve svých úvahách pokračovat nemohl; nepříliš široká silnice vyžadovala jeho pozornost. Jel kolem mostu, u něhož čekali, a pak dolů lesem.

Vtom zažil cosi podivného a děsivého, co ho podnítilo k úvahám. Ujížděl rychle a pojednou viděl, jak se v hloubce zalesklo jezero, noční zrcadlo mezi bílými skalisky. Zřejmě dojel na místo činu. Tu se od tmavé skalní stěny odlepila temná postava a dávala jasně znamení, aby vůz zastavil.

Tschanz bezděky zabrzdil a otevřel pravá dvířka, ačkoliv toho vzápětí litoval, neboť jím blesklo poznání, že ho teď potká to, co potkalo také Schmieda, než byl několik okamžiků poté zastřelen. Zajel rukou do kabátu a sevřel revolver, jehož chlad ho uklidnil.

Postava se blížila. Tu poznal, že to je Bärlach, ale napětí nepolevilo, nýbrž zesinal tajnou hrůzou, aniž byl s to pochopit příčinu své bázně. Bärlach se sehnul a oba si hleděli jakoby celé hodiny do tváře, ale bylo to jen několik vteřin. Nepronесли jediné slovo a jejich oči byly jako z kamene. Poté si Bärlach přísedl a Tschanz pustil z ruky ukrytou zbraň.

„Jed' dál, Tschanzi,“ řekl Bärlach a jeho hlas zněl lhostejně. Oslovený sebou trhl, když slyšel, že mu stařík tyká, ale od této chvíle při tom komisař zůstal.

Teprve za Bielem přerušil Bärlach mlčení a zeptal se, co Tschanz zjistil v Lamboingu, „to hnízdo teď asi s konečnou platností musíme nazývat francouzsky“.

Na zprávu, že Charnel i Clenin považují za nemožné, aby vražděný Schmied kdy navštívil Gastmanna, neřekl nic, a o spisovateli v Schernelzu, o němž se zmínil Clenin, prohlásil, že si s ním ještě sám promluví.

Tschanz ho informoval živěji než jindy, neboť byl rád, že se dali do řeči, a protože chtěl přehlušit své podivné rozčilení, ale již před Schüpfenem oba zase mlčeli. Krátce po jedenácté zastavili před Bärlachovým domem v Altenbergu a komisař vystoupil.

„Děkuji ti ještě jednou, Tschanzi,“ řekl a potřásl mu rukou. „I když se o tom těžko mluví; ale zachránils mi život.“

Ještě postál a hleděl za mizejícím koncovým světlem rychle ujíždějícího vozu. „Teď si jed', jak chceš.“

Vešel do nezamčeného domu a v hale s knihami sáhl rukou do kapsy kabátu a vyňal z ní zbraň, kterou opatrně položil na psací stůl vedle hada. Byl to velký, těžký revolver. Pak si pomalu svlékal zimník. Ale když ho odložil, bylo vidět, že má levou paži obalenou tlustou dekou, jak to dělávají ti, co cvičí policejní psy.

Příštího rána očekával starý komisař z neomylné zkušenosti spršku nepříjemností, jak říkal třenicím s Lutzem. „Vždyt známe ty soboty,“ říkal si, když kráčel přes altenberský most, „to páni ouřadové cení zuby samým špatným svědomím, protože za celý týden nic kloudného neudělali.“ Byl oblečen svátečně do černého, neboť na desátou hodinu byl stanoven Schmiedův pohřeb. Nemohl se tomu vyhnout a to ho vlastně tak durdilo.

Von Schwendi se dostavil krátce po osmé, ale nikoliv k Bärlachovi, nýbrž k Lutzovi, kterému Tschanz právě sdělil události minulé noci.

Von Schwendi patřil k téže straně jako Lutz, ke straně konzervativního liberálně-socialistického sjednocení nezávislých, horlivě ho prosazoval a od společného oběda, jenž následoval po užití schůzi předsednictva, mu tykal, ačkoliv Lutz do velerady zvolen nebyl; neboť v Bernu, jak to vysvětlil von Schwendi, je zástupce lidu s křestním jménem Lucius věc zhola nemožná.

„To už je teda vrchol,“ spustil, sotva se ve dveřích objevila jeho tlustá postava, „co ti tví lidé od bernské policie tropí, vážený Lutzi. Odprásknou mému klientovi Gastmannovi psa, vzácnou jihoamerickou odrůdu, a ruší kulturu, Anatola Loknu-Raffaeliho, světově známého pianistu. Švýcaři jsou nevychovaní, zápečníci, nemají ponětí o evropském myšlení. Tři roky poddůstojnické školy, jediný nápravný prostředek.“

Lutz, jemuž byl příchod spolustraníka trapný a který se bál jeho nekonečných tirád, poprosil von Schwendiho, aby se posadil.

„Zabředli jsme do nadmíru obtížného vyšetřování,“ poznamenal ustrašeně. „Sám to přece víš, a mladý policista, který je převážně koná, je na švýcarská měřítká docela nadaný. Obstarožný komisař, který u toho také byl, patří do starého železa, to připouštím. Je mi líto smrti tak vzácného jihoamerického psa, vždyť sám jsem vlastníkem psů a milovníkem zvířat, a také to velice přísně vyšetřím. Ti lidé jsou prostě kriminalisticky úplní nekňubové. Když já si vzpomenu na Chicago, zdá se mi naše situace přímo bezútěšná.“

Na chvíli se odmlčel, konsternován tím, že na něho von Schwendi utkvěle a mlčky zírá, načež pokračoval, ale už tuze nejistě, že by von Schwendi snad mohl vědět, jestli zavražděný Schmied byl ve středu na návštěvě u Gastmanna, jak je z jistých příčin policie nucena se domnívat.

„Milý Lutzi,“ odpověděl plukovník, „nehraj se mnou habaďuru. To vy od policie víte až moc dobře; znám přece své pappenheimské.“

„Jak to myslíte, pane vládní rade?“ zeptal se Lutz zmateně a bezděky opět začal vykat; neboť při slůvku „ty“ mu nikdy nebylo zrovna blaze.

Von Schwendi se opřel v křesle, sepjál ruce na prsou a vycenil zuby, póza, za niž vděčil rovným dílem plukovníctví i vládnímu radovství.

„Doktůrče,“ řekl, „já bych opravdu jednou moc rád věděl, proč jste mému počestnému Gastmannovi pověsil na paty Schmieda?“

Co se totiž tam v Juře hraje, do toho policii hovno je, tady ještě dávno nemáme žádné gestapo.“

Lutz jako by spadl z měsíce. „Jak to, že jsme tvému klientovi, kterého vůbec neznáme, pověsili na paty Schmieda?“ zeptal se bezmocně. „A jak to, že nám do vraždy nic není?“

„Když nemáte ponětí o tom, že se Schmied pod jménem doktor Prantl, soukromý docent amerických kulturních dějin v Mnichově, účastnil večírků, které pořádal Gastmann ve svém domě v Lamboingu, musí se celá policie pro kriminalistickou neschopnost na místě poděkovat,“ prohlásil von Schwendi a bubnoval prsty pravé ruky rozčileně na Lutzův pult.

„O tom nic nevíme, milý Oskare,“ řekl Lutz, blažen, že se mu v té chvíli vybavilo dlouho hledané křestní jméno vládního rady. „Dovídám se tu právě velkou novinu.“

„Aha,“ mýnil von Schwendi suše a mlčel, načež Lutz si čím dál více uvědomoval svou porážku, a že mu nezbyvá než ustupovat krok za krokem ve všem, co plukovník na něm hodlá vymoci. Bezmocně pohlédl na Traffeletovy obrázky, na pochodující vojáky, na vlnající švýcarské prapory, na generála na koni. Vládní rada pozoroval rozpaky vyšetřujícího soudce s jistým triumfem a nakonec připojil ke svému „aha“, čímž je zároveň zdůraznil:

„Policie se tedy dovídá velkou novinu; policie tedy zas jednou nic neví.“

Jakkoli to bylo nepříjemné a jakkoli nesnesitelná byla situace, do níž ho uvedlo von Schwendiho bezohledné jednání, vyšetřující soudce nicméně musel přiznat, že Schmied nebyl u Gastmanna služebně a policie že neměla nejmenší potuchy o jeho návštěvách v Lamboingu. Schmied jednal ryze soukromě, uzavřel Lutz své trapné vysvětlování. Proč ovšem přijal falešné jméno, to že je mu zatím hádankou.

Von Schwendi se předklonil a pohlédl na Lutze zarudlýma, krhavýma očima. „To vysvětluje vše,“ řekl, „Schmied byl špión cizí mocnosti.“ „Jak to myslíš?“ zeptal se Lutz bezmocněji než jindy.

„Myslím,“ řekl vládní rada, „že policie teď především musí vyšetřit, z jakých důvodů byl Schmied u Gastmanna.“

„Policie by měla především nejdříve něco vědět o Gastmannovi, milý Oskare,“ odporoval Lutz.

„Gastmann není pro policii vůbec nebezpečný,“ odpověděl von Schwendi, „a já bych také nerad, aby ses jím zabýval, nebo kdokoli od policie. Přeje si to můj klient a já jsem tu od toho, abych se postaral o splnění jeho přání.“